MASTER NEGATIVE
NO. 93-81451-21

AUTHOR:

PETERSEN, E.

TITLE:

DE CARERE PHIGALENSI ATQUE DE DIPOENO...

PLACE:

DORPATI LIVONORUM

DATE:

[1874]

Master Negative #

93-81451-21

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

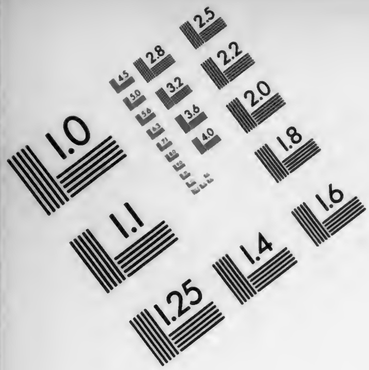
Dissertation

Petersen, E[ugen Adolf Hermann], 1836-1919
De Cerere Phigalensi atque de Dipoeno et Scyllide disputatio
Dorpat 1874

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 13X
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 6/3/93 INITIALS BAP
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

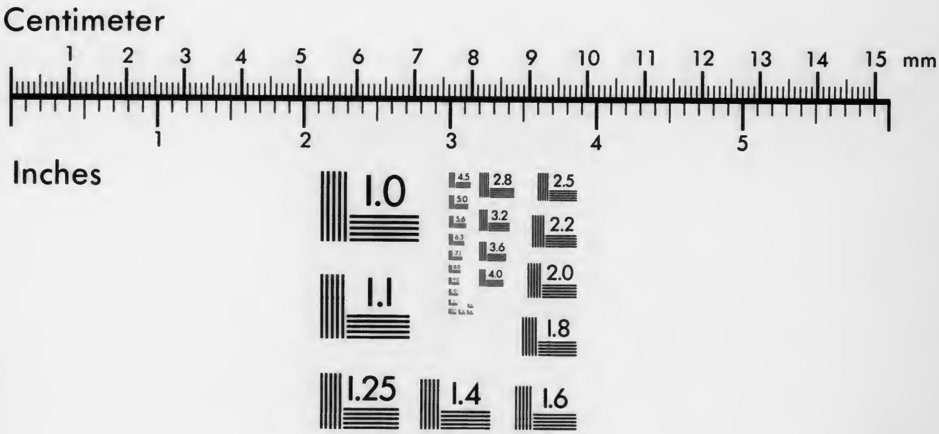

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

301/587-8202

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

no. 5

AD

SOLLEMNIA

CAESAREAE

UNIVERSITATIS DORPATENSIS

QUAE

QUO DIE HAEC ACADEMIA OLIM CONDITA EST

DIE XII MENSIS DECEMBRIS ANNI MDCCCLXXIV

HORA XII IN AULA MAGNA

ORATIONE

CAROLI ERDMANNI

P. P. O.

ET RENUNTIATIONE

VICTORUM IN ERUDITIONIS CERTAMINIBUS PRAEMIA ADEPTORUM

PUBLICE AGENTUR

RITE CONCELEBRANDA

DOCTORES OMNIUM ORDINUM AMPLISSIMOS ET COMMILITONES HUMANISSIMOS ET QUICUMQUE REBUS NOSTRIS LITTERARUMQUE STUDIIS BENE VOLUNT

OMNI QUA PAR EST OBSERVANTIA

INVITAMUS

RECTOR ET SENATUS.

SUBIECTA EST E. PETERSENI DE CERERE PHIGALENSI ATQUE DE DIPOENO ET SCYLLIDE DISPUTATIO.

DORPATI LIVONORUM

G. GLAESER TYPIS DESCRIPSIT.

1874

Cum ad artis historiam non parvi intersit, quid de Cereris simulacris Phigalensium statueris, et de ligneo illo antiquissimo et de eo quod post Persica bella Onatas fecisse dicitur apud Pausaniam 8, 42, tum ad mythologiam Graecorum permagni refert, utrum quas Phigalensium et Thelpusaeorum de Cerere opiniones rettulit Pausanias, genuini et antiqui mythi sint, an arbitraria posteriorum temporum figmenta. Quarum quaestionum cum priorem tribus abhinc annis tractassem [1]), et viderer mihi demonstrasse et ipsum Onatam mytho deae involutum esse, iam alterum eius rei exemplum proferre volebam, cum libris nuper a Rosenbergio et Foerstero editis ad alteram quam dixi quaestionem de mythi illius antiquitate suscipiendam coactus sum.

Atque Rosenbergius quidem in libello, quo et ad artem Graecorum et ad religionem aliquid contulisse sibi videtur [2]), iisdem fere argumentis mythum inpugnavit, quibus ante eum Prellerus [3]) usus erat et Welckerus [4]) et H. D. Müllerus [5]). Cautius rem egit Foersterus [6]) sed ut mihi quidem non prorsus liqueat, quid de Phigalensium Thelpusaeorumque mytho statuat, videatur autem ad Rosenbergii sententiam inclinare. Foersterus enim unum illum celeberrimum qui est de raptu Proserpinae mythum persequens, hunc cum Pelasgis iam inmigrasse contendit. Quodsi eum p. 7 Phigaliam quoque antiquissimis temporibus pervenisse statuit et tam antrum in Elaio monte situm quam ligneum illud Cereris Nigrae simulacrum ad Proserpinae raptum referendum ducit p. 7 et 19, non potest non quae de Cerere in equam conversa Phigalenses tradebant posterioris originis iudicasse vel aliunde certe admixta [7]), nam duas iracundiae causas male coniunctas esse adparet [8]).

---

1) *Kritische Bemerkungen zur ältesten Geschichte der griechischen Kunst* in annali gymnasii Ploenensis a. 1871 p. 35 sqq.

2) *Die Erinyen. Ein Beitrag zur Religion und Kunst der Griechen von Adolf Rosenberg. Berlin* 1874 p. 24 sqq.

3) *Demeter und Persephone. Hamburg* 1837 p. 149 sqq. Nihil fere mutatum de sententia in Graeca mythologia, neque in secunda editione, neque in tertia quam curavit Plewius I p. 591 (a. 1872).

4) *Griechische Götterlehre* II p. 490 sqq. (a. 1859).

5) *Mythologie der griechischen Stämme. Götting.* 1869 p. 414.

6) *Der Raub und die Rückkehr der Persephone. Stuttgart* 1874.

7) Eodem fere modo Prellerus *Dem. und Pers.* p. 145; Welckerus l. l. II. p. 490. Non recte Rosenbergius p. 30, 2 citavit O. Jahnium, *Hermes* III p. 328; is enim posteriore demum aetate Eleusiniorum ritus ad Thelpusaeos permanasse docet.

8) Paus. 8, 42 τὸ δὲ ἀπὸ τούτου λέγουσι θυμῷ τε ἅμα ἐς Ποσειδῶνα αὐτὴν καὶ ἐπὶ τῆς Περσεφόνης τῇ ἁρπαγῇ πένθει χρωμένην μέλαιναν ἐσθῆτα ἐνδῦναι.

Quid est igitur quod moverit Prellerum aliosque viros doctos, ut nativum Arcadicum mythum adgnoscere nollent. Respuebant scilicet eam religionem, qua tam absurda de dis credi possent: Cererem, quo melius intempestivum Neptuni amorem effugeret, in equae formam abisse et gregi sese inmiscuisse; at Neptunum in eandem formam conversum equum equae insiluisse. Inde illam Despoenam filiam (et ex Thelpusaeorum mytho Arionem equum filium) peperisse, sed ob iniuriam acceptam furentem antro se abdidisse[9]).

Ut iam concedam, quod minime concedendum videtur, qui posthac dei habiti sunt religione cultuque venerabiles, eosdem ab initio d e o s fuisse, tamen neque amores neque odia neque formae istiusmodi commutationes, et maxime quidem cupiditatis aut explendae causa aut evitandae, ab antiquorum deorum natura aliena fuisse constat. Quorum mythorum qui magnam partem ex arbitrio poetarum confictam esse contendit, ut ipse quoque contendo, concedat tamen idem oportet, nisi ad nativorum mythorum exemplum illa confingi non potuisse. Illum autem mythum si Pausaniae quidem aetate et Phigalenses et Thelpusaei verum haud dubie existimaverunt, non capio profecto, cur, quod posterioribus temporibus permittendum, idem antiquioribus denegandum sit. Ab hominibus rei equariae deditis inventa esse autumant[10]). Quod recte illi dicerent, si easdem ab origine opiniones pro victu cultuque hominum mutari putarent, ut alii evaderent mythi mythorumque figurae apud pastores, alii apud agricolas, alii denique apud maris accolas. Illi vero neque hoc volunt neque eiusmodi figmenta qui differant a genuinis mythis adcuratius explicaverunt.

Sed praeter sensum, iudicem in his rebus parum certum, aliis quoque argumentis Rosenbergius utitur, a Prellero illis et Welckero ante praeparatis. Comparavit inter se quae diversis locis diversa de equo a Neptuno procreato tradita accepimus apud Thessalos, in Boeotia, in Arcadia. Atque quamquam non alios tantum mythos, sed maxime etiam Eleusinium cognatum esse existimo, iisdem tamen finibus me continere volui.

---

9) Paus 8, 25 καλοῦσι δὲ Ἐρινὺν οἱ Θελπούσαιοι τὴν θεόν — τῇ θεῷ δὲ Ἐρινὺς γέγονεν ἡ ἐπίκλησις (πλανωμένῃ γὰρ) τῇ Δήμητρι, (ἡνίκα τὴν παῖδα ἐζήτει) λέγουσιν ἕπεσθαί οἱ τὸν Ποσειδῶνα ἐπιθυμοῦντα αὐτῇ μιχθῆναι, καὶ τὴν μὲν ἐς ἵππον μεταβαλοῦσαν ὁμοῦ ταῖς ἵπποις νέμεσθαι ταῖς Ὀγκίου, Ποσειδῶν δὲ συνίησιν ἀπατώμενος, καὶ συγγίγνεται τῇ Δήμητρι ἄρσενι ἵππῳ καὶ αὐτὸς εἰκασθείς — τὴν δὲ Δήμητρα τεκεῖν φασιν ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος θυγατέρα — καὶ ἵππον τὸν Ἀρείονα. Cap. 42 ὅσα μὲν δὴ οἱ ἐν Θελπούσῃ λέγουσιν ἐς μῖξιν τὴν Ποσειδῶνος καὶ Δήμητρος κατὰ ταὐτά σφισιν οἱ Φιγαλεῖς νομίζουσιν, τεχθῆναι δὲ ὑπὸ τῆς Δήμητρος οἱ Φιγαλεῖς φασιν οὐχ ἵππον, ἀλλὰ τὴν Δέσποιναν ἐπονομαζομένην ὑπὸ Ἀρκάδων. Ira deae ex Thelpusaeorum opinione praecesserat partum, quem ex Phigalensium secuta erat.

10) Prellerus l. l. p. 151; ut Welckerus p. 491 ita Rosenbergius p 32 cum contemptu dicit: *Rosszüchterlegende.* Nullis equis mythum nasci non potuisse certum, nullo equitatu non potuisse, nemo facile Prellero (cf. p. 151) concedat. Quod H. D. Müllerus p. 415 opinatur, recentiorem fabulae originem vel Arionis et Proserpinae mentione demonstrari, id nihili est. An nulli antiquo nativoque mytho posterioris quidquam notae adsutum esse tibi persuadebis; ut nihil dicam de Arione, quem scire velim quibus argumentis Müllerus p. 15 epicorum poetarum inventum sibi probaverit. Eiusdem levitatis est alterum, e verbis Pausaniae 8, 25, 5 ἐπὶ τούτῳ δὲ παρά σφισιν Ἀρκάδων πρώτοις Ἵππιον Ποσειδῶνα ὀνομασθῆναι adparere, explicandi cognominis causa fabulam fictam esse. Quod quam facile est ad ponendum tam difficile ad conprobandum.

In Thessalia igitur Neptunus equum genuisse dicitur aut ita, ut terram[11]) vel rupem aliquam[12]) tridente percusserit, aut ex ipso deo conceptum equum in lucem ediderit rupes, quae quasi proprio nomine dicitur Petra, ut tamen vel sic rupem aquae dimittendae causa cum equo generando conexam adpareat[13]).

In Boeotia Furiae amore incensus dicitur Neptunus sub equi forma cum ea concubuisse et equum famosum, qui dicitur Arion, genuisse ad fontem Tilphossium. Ita cydici poetae tradidisse feruntur[14]), cum Homerus satis habeat divinum Arionis ortum significasse Il. 23, 346, alii autem poetae pro Furia nominaverint Harpyiam, quos de mutata dei forma non dissensisse veri quidem simillimum; sed in medio illud relinquo.

His igitur Thessalorum Boeotorumque mythis conparatis ut Thelpusaeorum Phigalensiumque famam supra a nobis enarratam pro nihilo ducant, duobus maxime argumentis commoventur, primum testium aetate, deinde quod in Thessalia et Boeotia originem fabulae repperisse sibi videntur. Testium aetatem quamquam non nihili facio, non video tamen, Arcadum mythus cur cedat auctoritate Thessalorum mytho, quippe quem ante Alexandrinorum grammaticorum aetatem viguisse, nisi aliis argumentis probaveris, testium certe aetate evincere non poteris. Verum sicut in codicibus recte aestimandis non modo solum sed ne gravissimum quidem indicium in annis positum est, ita in mythis quoque vis et

---

11) Vergil. Georg. 1, 12 tuque o cui prima frementem fudit ecum magno tellus percussa tridenti, Neptune —, ubi non nominavit quidem Thessaliam. Verbo fudit adludere poetam ad veram Neptunii equi naturam, non inepte suspicatus erat Prellerus. Quem qui refutare sibi videtur Plewius l. l. I p. 483 adlatis locis Lucret. 5, 917 et Plinii h. n. 8, 108, non animadvertit ab his fundendi verbum de multitudine aliqua usurpari, a Vergilio de uno equo.

12) Etym. m. p. 473, 43 Ἵππιος ὁ Ποσειδῶν ὅτι δοκεῖ πρῶτος ἵππον γεγεννηκέναι Σίσυφον (?) ἐν Θεσσαλίᾳ τῇ τριαίνῃ πέτραν παίσας, unde dictum Petraei Neptuni sacrum. Probus ad Vergilii l. l. ‘campi in Thessalia sunt Petraei, in quibus locus Petra nomine percussus tridenti Neptuni, equum qui Scyphos vocatur edidit’. Idem Servius Athenis factum dicit, infra haec addens: sane hunc equum cuiuscunque nominis alii apud Arcadiam, alii in Thessalia editum dicunt, in qua etiam montem altissimum ostendunt, ubi primum equus visus sit cet.

13) Schol. Pind. Pyth. 4, 246 Petraeum Neptunum a Thessalis adpellatum ὅτι διατεμὼν τὰ ὄρη τὰ Θετταλικά, λέγω δὲ τὰ Τέμπη πεποίηκε δι' αὐτῶν ἐπιτρέχειν τὸν ποταμὸν Πηνειόν — οἱ δὲ ἐπί τινος πέτρας κοιμηθεὶς ἀπεσπερμάτισε καὶ τὸν θορὸν δεξαμένη ἡ γῆ ἀνέδωκεν ἵππον πρῶτον cet. Cf. Philostrati imag. 2, 14, ubi Neptunus depingitur tridente rupes dirumpens, Thessalia autem ex aquis surgens simul equum iam manu tenens.

14) Schol. Il. 23, 346 Ποσειδῶν ἐρασθεὶς Ἐρινύος καὶ μεταβαλὼν τὴν αὐτοῦ φύσιν εἰς ἵππον ἐμίγη κατὰ Βοιωτίαν παρὰ τῇ Τιλφούσῃ κρήνῃ, ἣ καὶ ἔγκυος γενομένη ἵππον ἐγέννησεν ὃς διὰ τὸ κρατιστεύειν Ἀρείων ἐκλήθη; nominatis deinde qui ante Adrastum eo usi essent additur ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς κυκλικοῖς et in alio codice (V) Ὅμηρος μὲν ἁπλῶς ὅτι θειοτέρας ἦν φύσεως, οἱ δὲ νεώτεροι Ποσειδῶνος καὶ Ἁρπυίας αὐτὸν γενεαλογοῦσιν, οἱ δὲ ἐν τῷ κύκλῳ Ποσειδῶνος καὶ Ἐρινύος. (Quae in suum usum convertit Eustathius.) Ea ad cyclicam Thebaidem referenda esse propter Adrastum, non tam certum quam Rosenbergio p. 27 cum Prellero p. 153 visum est. Quae enim e Pausaniae verbis 8, 25, 5 αἰνίσσεσθαι οὖν cet. nascuntur dubitationes, minime expedivit eas Wüllnerus de cyclo epico p. 62, atque negavit de Thebaide cogitandum esse Welckerus *Der epische Cyklus*[2] I p. 64. — Hesychius Ἀρίων· ὁ ἵππος Ποσειδῶνος υἱὸς καὶ μιᾶς τῶν Ἐρινύων.

natura testium respicienda, ipsa testimonia adcurate examinanda et inter se conferenda sunt. Iam si quaerimus, quibus illa de Neptuno debeamus: de Thessalorum mytho nihil habes nisi grammaticorum excerpta et unum Vergilii versiculum, quem ipsum quoque non minus quam Philostratum a grammaticorum vel mythographorum doctrina pendere suspiceris. Similiter quae de Tilphossia illa Furia grammatici nobis tradiderunt aperte a poetis petita sunt, neque eis quidem sinceris mythorum interpretibus. Contra Arcadicam mythi formam non ex aliis sed ex ipsis Thelpusaeis et Phigalensibus acceptam rettulit Pausanias, testis egregius. Nam Prellerus haud dubie erravit[15]), cum ita Pausaniae verba intellegeret, ut Antimachus, recentioris Thebaidis poeta, eius famae auctor evaderet. Aperte enim Pausanias non dissentire ait Antimachum a Thelpusaeis de Cerere Furia[16]). Relato deinde quem ab his mythum acceperat et adpositis quos illi testificandi gratia duos Iliadis, unum antiquae Thebaidis versum citassent, ipse de suo Antimachi versus adfert[17]), eiusque verba cum illorum fama conciliare studet. Quae qui recte secum consideraverit, non dubitabit hercle, quin ex Iliade vel Thebaide nullo modo sua Thelpusaei haurire potuerint, Antimachus autem Thelpusaeorum potius famam secutus sit, quam Thelpusaei Antimachum. Pausaniam vero etiamsi mirabili de Cerere famae parum fidei habuisse recte Rosenbergius p. 26 statueret propter saepius repetitum illud λέγουσι, φασί, nobis tamen hoc ipsum fidendi potius quam diffidendi causam esse nemo non videt. Accedit quod in simili Phigalensium mytho enarrando nullam omnino poetarum mentionem fecit, sed omnia ex ipsis Phigalensibus audivisse testatur praeter ea quae de Onatae simulacra tradidit inde a c. 42 paragrapho quarta. Neque vero altioris antiquitatis documenta desunt, quorum primo loco numero, quod manet

15) L. l. p. 150. Hunc quoque errorem adoptavit Rosenbergius p. 26. Idem quod p. 29 satis confidenter non solum Phigalensium cum Thelpusaeorum fama, sed utramque etiam secum ipsam pugnare adfirmat, non intellexit ille Pausaniae verba, qui 8,42 minime dicit Phigalenses aspernatos esse mythum equinum *(Pferdelegende)*. Deam in equam (Cf. adnotationis 9 partem alteram) conversam illi quoque noverunt, eoque referendum, quod simulacro deae caput equinum fuisse narrabant. Pergit deinde: *Die Thelpusaeer dagegen verbreiteten diese Sage, obwohl ihr Demeterbild keine auf sie zielende Andeutung hatte.* Id ipsum, quamquam explicatione minime eget, Iahnii verbis, quae eadem pag. adposuit explicatur.

16) L. 8, 25 ὁμολογεῖ δέ σφισι καὶ Ἀντίμαχος cet.

17) Ἐπάγονται δὲ ἐξ Ἰλιάδος ἔπη καὶ ἐκ Θηβαΐδος μαρτύριά σφισιν εἶναι τῷ λόγῳ ἐν μὲν Ἰλιάδι ἐς αὐτὸν Ἀρείονα πεποιῆσθαι — αἰνίσσεσθαι οὖν ἐθέλουσι τὰ ἔπη Ποσειδῶνα Ἀρείονι εἶναι πατέρα. Ἀντίμαχος δὲ παῖδα εἶναι γῆς φησι et infra ἐπὶ τούτῳ δὲ ἐς τὸν Ἀρείονα ἐποίησεν Ἀντίμαχος cet. Antimachus igitur novit Furiam Thelpusae cultam et Arionem Thelpusaeum, quem quidem ex ipsa terra editum dicit. Callimachus fr. 81 Arionem habet Arcadem, fr. 207 Despoenam (ut Bentleio visum et Schneidero) Furiae Thelpusaeae e Neptuno filiam; Lycophron Cererem Furiam Thelpusaeam, matricidii vindicem v. 153 cf. 1225; Apollodorus 3, 6, 8 τοῦτον ἐκ Ποσειδῶνος ἐγέννησε Δημήτηρ εἰκασθεῖσα Ἐρινύι κατὰ τὴν συνουσίαν, quibuscum consentit Tzetzes ad Lyc. 153, nisi quod addit hic partim quae apud Pausaniam leguntur, partim nova: Cererem equam gregi inmissam pavorem equis iniecisse. Ob haec postrema si euhemerismi Tzetzem insimulasset Rosenbergius p. 26, recte sensisset. Aperte enim cur Furia vocata sit dea in equam conversa, Tzetzes explicare ratione studet, de equa dea minime dubitans; atque haud scio an idem voluerit Apollodorus.

ad nostram usque aetatem quamvis ad Christianorum opiniones adcommodatus ille Cereris mythus. Ita enim volgarium hominum in animis haerent non poetarum ulla inventa quamvis ingeniosa, sed ipsius volgi tantum opiniones ab antiquissimis temporibus propagatae, quod multis antiquorum mythorum reliquiis etiamnum apud Graecos vigentibus confirmatur. Quod de Phigalensium illo mytho cognoveram ex ea quam Conzius et Michaelis[18]) apud hodiernos illius loci incolas famam conlegerunt, atque monueram in libello, quem supra memoravi in adnot. 1. Atque postea intellexi, id quod tunc quidem non potui non praetermittere, quadraginta fere ante annis Stackelbergium non modo antrum Cereris reppperisse ad Mariae virginis cultum adaptatum sed etiam eandem fere famam ibi conlegisse nec non antiqui mythi vestigia adgnovisse[19]). Ceres mater cessit Mariae matri virgini; ut olim Cereri singulis annis solemnia celebrabantur ita hodie Mariae festum, quod antiquo nomine dicitur πανήγυρις. Ut olim Ceres ita nunc Maria ira luctuque commota lucem fugisse antroque se abdidisse dicitur. Causam doloris non prorsus eandem Stackelbergius acceperat, quam Conzius et Michaelis, ut tamen de summa rei concinerent: infandum propter amorem deam aversatam esse; sed qui in antiquo mytho ipsam deam petiverat ardor, a Christianorum sanctissima Deipara non potuit non ad mortalem aliquam feminam transferri. Ceterum alteram mythi partem apud Conzium et Michaelem fidelius servatam vides, ubi de fratris in sororem amore agitur, siquidem soror Neptuni fuit Ceres; at alteram apud Stackelbergium, amantem dico amatam esse persecutum. Quod vero ad Eleusinium mythum referri possit nihil invenis, videlicet quod ille de Cerere equina ab antiquissimis temporibus propagatus apud volgum valuerat, cum Eleusinia sacra postea per sacerdotes recepta esse verisimile sit.

Non minus certum antiquitatis documentum alterum habemus Indorum mythum a Kuhnio[20]) cum Phigalensium illo conparatum ita, ut ne nomine quidem diversas esse deas adfirmaret quae ab Indis dicitur *Saranjû*, a Phigalensibus Δημήτηρ Ἐρινύς. Kuhnius vero cum aliorum[21]) adsensum tulisset, Rosenbergius p. 34, 1 eo quod Arcadici mythi aucto-

18) *Annali del l'Instituto* 1861 p. 59. Postquam antrum in Elaio monte situm ad dextram Nedae fluminis ripam hodie τὸ στόμιον τῆς Παναγίας nominari rettulerunt, in sinistra autem ripa in alta rupe turris medio aevo aedificatae reliquias manere, ita pergunt: *una volta, così ci fu raccontato, si trovava là sopra un'immagine santissima della madonna; ma allorquando accadde nel castello, che un fratello inamorossi della propria sorella, la Vergine per avversione contro il tremendo delitto abbandonò il castello e si recò in una caverna situata dirimpetto un poco più giù.*

19) *Der Apollotempel zu Bassae* (a. 1826) p. 25. *Einen Nachhall der Sage von der erzürnten, trauernden Demeter hört man im Munde des Volkes, welches erzählt, die Mutter Gottes habe in Abscheu und Trauer die Menschen gemieden und die Einsamkeit dieses unbetretbaren Ortes gewählt, als einst eine Mutter von ihrem Sohne mit verbrecherischer Leidenschaft verfolgt ward.*

20) *Zeitschrift f. vergl. Sprachf.* I p. 439 sqq.

21) M. Müller *Vorlesungen über die Wissenschaft der Sprache* II p. 46 se ipsum quoque eandem graeci nominis etymologiam invenisse adfirmat. F. L. W. Schwartz *Der Ursprung der Mythologie* p. 10. 164. E. Burnouf *La légende Athénienne* p. 132 sqq. Curtius *Grundzüge d. griech. Etym.*[4] p. 346.

ritatem argumentatione sua infractum esse putat[22]), simul Kuhnii sententiam eversam esse iudicat. Quasi vero Indici mythi auctoritas penderet ab Arcadico, cum hoc luce clarius sit, Arcadico potius ab Indico fidem accedere maximam, vel etiam utrumque alteri esse praesidio, modo tanta eorum similitudo adgnoscatur. Neque ea tam exigua et incerta quam Rosenbergio visa est sed maxima, ad quam prorsus nihil refert, utrum explicationem quoque mythi quam Kuhnius dedit amplectaris, an Müllerum sequi malis, an Schwartzium, an nullum omnino verum vidisse censeas. Quod enim maxime monstruosum est et a nostro sensu abhorrens, id ipsum Graecorum mytho cum Indorum[23]) commune: deam dico in equam conversam fugere dei matrimonium, hunc vero et ipsum equum factum persequi illam et equum cum equa, ex Indorum quidem opione, filios geminos procreare, e Thelpusaeorum filium filiamque; qua in discrepantia ille tamen consensus deprehenditur, ut Indicae deae filii ab equis nomen acceperint, cum Cereris partu qui praeter filium editus dicitur Arion ipse equus fuerit. Licet igitur nihil tribuas nominum *Saranjû* et Ἐρινύς similitudini, nihil aliorum mythorum a Kuhnio p. 461 sqq. conparatorum adfinitati, tam singularis ille duorum equinorum mythorum consensus, ut qui casu ortum credere malit, quam ex Indorum Graecorumque cognatione, eum vix sanae mentis esse putaverim.

Verum enim vero intra graecae quoque mythologiae fines nos continentibus nobis tertium superest antiquitatis quod dixi documentum ex Arcadici mythi cum Boeotico similitudine petitum, qua Prellerus quidem et Rosenbergius contrarium effici voluerunt. Utuntur autem ita hoc altero suo argumento, ut mythum, quem in Boeotia ab antiquae Thebaidis poetae confictum esse volunt, a colonis quibusdam in Arcadiam inlatum esse contendant[24]). Thelpusae vel Tilphossae nomen idem in Arcadia exstans quod in Boeotia atque adeo cum altero Ὄγκαι (Arc. et Boe.) vel Ὄγκα (Boe.) vel Ὄγκειον (Arc.), Ὀγχηστός (Boe.) utroque loco coniunctum[25]) de communi origine monere facile concedas, at alterum ab altero derivatum et temporibus quidem Thebaide posterioribus, id ne Rosenbergius quidem nisi dubitanter proferre ausus est p. 28, quamquam qui mythum Thelpusaeum e Boeotia fluxisse pro explorato habeat (eodem loco), idem cur de nominibus dubitaverit non

---

22) *Mit der arkadischen Fabel steht und fällt die von Kuhn entdeckte Etymologie, der aus den indischen Fabeln eine herausgefunden hat, die eine gewisse Aehnlichkeit mit der Poseidon-Demetersage hat.*

23) Cf. Kuhnium l. l. p. 443.

24) Prellerus l. l. p. 154. Rosenbergius p. 27. Qui parum sibi constare videtur, cum p. 29 Neptuni equestris cultum e Boeotia Arcadibus accessisse ibique cum Cerere (eam enim intellegere videtur) coniunctum esse; contra p. 30 Neptunum antiquitus in Arcadia cum Cerere consociatum docet et e Boeotia Arionem solum eorum religioni adnexum esse.

25) Cf. Bursianus *Geographie von Griechenland* I p. 234 II p. 259, ubi recte videtur de antiqua Arcadum et Boeotorum cognatione cogitare. Parum probabiliter Welckerus *Der epische Cyclus*[2] I p. 63 propter nomina ab origine utrique populo communia postea mythum quoque ab altero ad alterum transisse coniecit.

satis intellego. Eo igitur a Prellero dissentit Rosenbergius, quod ille nominum magis consensu fidit, hic mythi explicatione.

En vero summam argumentationis eorum. Thebaidis poetam adfirmant, quo manifestior esset deorum ira in Thebarum fatis, e Furia natum finxisse equum, qui Adrastum futurum Thebarum expugnatorem servaret. Quid? Differtne hoc ab Herodoteo illo, Homerum Hesiodumque Graecorum deos fecisse? Nam Furia equi mater haud dubie tam in Boeotia quam in Arcadia religione ac cultu recepta erat. Vide igitur Arion itane tantum ab epico poeta Furiae filius dictus fuerit, ut Famam Spei filiam dixit Sophocles. Minime vero. Nam supra vidimus, patrem quoque equo additum esse Neptunum et fontem Tilphossium, ad quem cum dea ille concubuerit. Quid quod ne in his quidem vetus ille poeta substitisse potest. Quid enim causae fuisse putas, cur Furiae amore incensus equum se faceret Neptunus, nisi illa et ipsa ante eandem formam sumpserat? Neque magis equum deum nisi cum equa dea coisse tibi persuadeas. Porro quaerentibus nobis, cur dea formam mutaverit, non alia hercle causa veri similior videatur, quam quo melius dei amorem eluderet, atque si tanti illa faciebat ut fratris amorem effugeret, invitam eam occubuisse et indigne tulisse iniuriam adparet. Ita vero si redintegrantur lacera grammaticorum excerpta talis fere Boeotorum mythus evadit, qualem e Thelpusaeis cognovit Pausanias, praeterquam quod illa Boeotica dea ab initio Furiae nomen habuisse videtur, neque praeter equum filiam quoque peperisse dicitur ut Thelpusae Arcadum; quamquam hoc quoque discrimen ne pluris facias, reminiscere quaeso, Phigalenses quoque alterum modo divini conubii fructum tenuisse Despoenam. Neque vero illud praetermittendum, quod sicut Phigalensium Furiam non caput solum equinum sed dracones etiam corpori adhaerentes habuisse volebant, ita Boetorum Furia Tilphossia a Marte draconem peperisse ferebatur. Ad ipsum denique Thilphossium montem quae a Pausania 9, 33 memorantur θεαὶ Πραξιδίκαι, vide an Cereri eae filiaeque similes fuerint. Itaque Prellerum qui sequitur, necesse est hanc ipsam mythi inmanitatem, quam vel a simplici incultoque antiquissimorum hominum ingenio alienam iudicaverit, adeo ab ipso Homeri aemulo inventam esse statuat, atque eo quidem carminis loco, ubi non delectare vellet audientium vel legentium animos, sed augere metum deorum[26]).

Immo vero quem Pausanias ex Arcadibus mythum cognovit, quem multis ante Pausaniam saeculis in Boeotia noverunt epici poetae, cuius vestigia ad nostram usque aetatem adparere demonstravimus, quem denique apud Indos repererunt viri docti, is quin genuinus et antiquus sit, nullo modo dubitari potest. Thessalorum autem mythus, quem supra enarravimus, quod ab illo paullo magis differt et ad Atheniensium qui est de Neptuni cum

---

26) Prellerus enim p. 154 sic loquitur: *Es leuchtet ein, in welchem Sinne hier eine Erinnys die Mutter des Arion genannt wird. Es ist dies wesentlich im Zusammenhang der alten Thebais begründet, welche vorzugsweise von dem zürnenden Verhängnisse, welches über der Labdakidenfamilie schwebte, gesungen hat.*

Minerva certamine propius accedit, id nemini sane dubitationem movere potest, nisi qui mythi naturam ignorat. Ceterum adcuratius ins; icienti haud scio an aliquanto plus etiam similitudinis eluceat. In Thessalia enim equum ad rupem vel ex rupe ortum vidimus, quae quasi proprio nomine Petra vocabatur, et unde Neptuno Petraeo nomen inditum est, eamque rupem tridente percussam simul aquam emisisse. Item in Boeotia equus apud fontem natus est e monte profluentem; atque magis etiam ad Thessalorum Tempe accedit Phigalensium quod hodie nominatur τὸ στόμιον τῆς Παναγίας, ubi per angustas fauces rupibus paene obstructas Neda prorumpit. Thelpusaei denique Cererem post iniuriam acceptam Ladone lavatam dicebant. Nec non illud memoratu dignum videtur, quod et Indorum in mytho et Thessalorum e divino semine terra profuso natus dicitur [27]) equus, sicut Athenis Volcani filius Erichthonius. Apud Philostratum denique, modo testis ille satis idoneus sit, Thessaliam terram una cum equo surgentem conspeximus.

Nihil dum de simulacris illis Furiae Phigalensibus dictum, de quibus Pausanias loquitur 8,42. Atque Prellerum quidem minime fugerat, si vera de illis Phigalenses tradidissent, actum esse de sua sententia. Quamobrem fabulosa ea esse voluit omnia et nulla unquam Furiae simulacra extitisse. De antiquissimo ligneo concedunt Welckerus, Rosenbergius, cum Foersterus non ullum omnino, sed quale a Pausania describitur tantum fuisse neget. Onatae vero simulacrum nemo non tuetur, quod et ipsum quam male cum Rosenbergii sententia congruat, testis sufficiat Prellerus.

Duo maxime erant quae offendebant in verbis Pausaniae, quaeque nullo modo inter se conciliari posse videbantur, primum quod qui de Onatae simulacro non amplius centum annis ante obruto atque deleto nihil fere recordabantur, idem lignei simulacri, quod multis ante Onatam annis evanuisse atque cum ipso deae cultu in oblivionem abisse dicebatur, adcuratam memoriam servabant: alterum, quod cum tam adcurata antiqui memoria maneret, ad ficta tamen sive Phigalensibus sive Onatae recurrendum erat, ut deae imago restitui posset. Dicebatur enim in somniis artifex deam conspexisse, atque antiqui insuper simulacri imitationem casu quodam repperisse. Quod ita viri docti intellexerunt, ut Onatam fraude ista legem elusisse dicerent, quae vetaret receptam deorum formam mutari. Ego vero cum Welckerum secutus negassem lignei simulacri memoriam posterioris ab Onata facti superstitem esse potuisse, omnia quae de Cerere in antro sedenti Phigalenses tradebant ad ipsam deam potius quam ad simulacrum referenda esse demonstravi [28]) atque naturae conveniens dixi, ut quam fluxa et caduca esset rerum fabrefactarum memoria, tam vegetae et paene aeternae opiniones et imagines vel deorum vel animantium quorumdam antiquissimorum hominum animis conceptae. Simul indicavi in ipso mytho deam antro abditam, inmobilem a simulacro vix differre, atque idem in hodierna fama, quam a Conzio modo et Michaele tunc

27) Cf. Schol. Pind. Py. 4, 246. Philostr. im. 2,14 supra in adn. 13 et Kuhn l. l. p. 443.
28) *Kritische Bemerkungen* p. 38.

conlectam noveram, manifestum esse monui, cum simulacrum Virginis horruisse locoque cessisse dicatur. Eadem vero apud Stackelbergium, cuius verba exscripsi in adn. 19, de ipsa Virgine relata inveniuntur.

At Phigalenses olim simulacrum ligneum eiusmodi fuisse credebant. Non nego Pausaniae tempore ita illos credidisse, atque ut multo iam ante Pausaniam tempore eam opinionem invaluisse concedam, tamen non pugnant cum ea quae de somniis Onatae apud Pausaniam leguntur. Testatur enim ipse se ea, quae in prima capitis 42 parte usque ad verba τοῦτο μὲν δὴ τὸ ξόανον in fine paragr. 3 leguntur, ex ipsis Phigalensibus accepisse. Contra quae paragrapho 4 continentur e libris ille hausit et his potissimum adductum se ait, ut Phigaliam adiret. Neque fugere quemquam potest, quam re quoque diversa sint a priore capitis parte ea quae in posteriore leguntur: oraculi responsum Phigalensibus datum et inscriptiones operum Olympiae collocatorum ad Onatae aetatem definiendam adlatae. Phigalenses igitur, qui adcuratam lignei simulacri memoriam tenere sibi videbantur, nihil volgo de Onatae simulacro atque fraudibus, siquidem illius fraudes erant, conpertum habebant. Contra in scriptis Pausanias nihil de ligneo signo invenerat nisi casu quodam perisse et adeo memoriam eius oblituisse [29]), ut nisi ipsa dea casuque iuvante non potuisset eius imago ab Onata perfici.

Quae si vere a me disputata sunt, ex arbitrio quidem deorum dearumque formas fingere artificibus non licuit, sed Onatas certe tantum abest, ut, quod volgo putant, tradita atque recepta deae specie artem suam obstrictam quasi et inpeditam sentiret, ut nulla tradita forma ne potuisse quidem eam animo concipere videatur. Sed quae per se iam fabulosa magis quam vera esse videntur de Onata tradita, ea conlato Cereris mytho etsi non omnia, maximam tamen partem ad illius exemplum conficta esse, ut mythum quodammodo repetitum dixeris, ipse conspectus te docebit:

de Cerere:	de Onata:
Dea deos fugiens antro latet abdita;	Simularum deae evanuit;
Per deae iram nihil terra ferente di hominesque fame laborant;	ἀκαρπία ἐπιλαμβάνει τὴν γῆν.
Ubi lateat dea nemo novit deorum;	Causam irae divinae oraculum aperit; sed unde formam deae restituant haerent [30]).
Casu tandem Pan deam reperit et miro illo habitu conspicit;	Onatas in somniis deam conspicit, casuque imitationem simulacri reperit.
Dea cum dis in gratiam redit, et simulacrum eius ligneum in antro collocatur.	Honoribus deae renovatis, Onatae signum ponitur.

29) Verba in fine paragr. 3 posita τοῦτο μὲν δὴ τὸ ξόανον οὔτε ὅτου ποίημα ἦν οὔτε ἡ φλὸξ τρόπον ὅντινα ἐπέλαβεν αὐτὸ μνημονεύουσιν et ita possunt intellegi, ut non incendium quidem Phigalenses ignoraverint sed incendii causam, et ita ut incendii e libris certior factus Pausanias plura de eo e Phigalensibus frustra quaesierit.

30) Qua difficultate laboraverint illi, haec quoque Pausaniae verba arguunt: καὶ Ὀνάταν τὸν Μίκωνος Αἰγινήτην πείθουσιν ἐφ᾽ὅτῳ δὴ μισθῷ ποιῆσαί σφισιν ἄγαλμα Δήμητρος.

Postrema quamquam erant iam a me exposita, placuit tamen hoc loco iterari, cum quia nonnulla paullo melius dici posse videbantur, tum quod iam alterum repetiti mythi exemplum prolaturus sum, ad Dipoenum Scyllimque pertinens.

Hi igitur quin artifices vere fuerint e Creta insula orti circa Croesi fere tempora marmore sculpendo clari, sicut tradidit Plinius h. n. 36, 4, nemo dubitat. Neque cetera fere, quae non multa de iis antiqui scriptores tradiderunt, fide indigna habentur. Nam a Daedalo eos artem accepisse, nemo non de Daedalidarum i. e. fabrorum aliqua gente intellegit, licet Pausanias, vel quos auctores ille adhibuit, adeo de ipsius Daedali filiis cogitaverit. Plinius de Dipoeno atque Scyllide haec praeterea habet l. l. 'hi Sicyonem se contulere, quae diu fuit officinarum omnium talium patria. Deorum simulacra publice locaverant iis Sicyonii, quae prius quam absolverentur artifices iniuriam questi abiere in Aetolos. Protinus Sicyonem fames invasit ac sterilitas maerorque[31]) dirus. Remedium petentibus Apollo Pythius respondit, si Dipoenus et Scyllis deorum simulacra perfecissent, quod magnis mercedibus obsequiisque inpetratum est.

Quae tantum abest ut addubitaverint nostri, ut vel suas eis coniecturas superstruere non dedignati sint, velut Thierschius[32]) auctores rimans iniuriae, quam questi artifices dicuntur, Sicyoniorum nescio quorum artificum suspicatur invidia atque obtrectatione pulsos esse Cretenses, quod recepit Feuerbachius,[33]) adornavit more suo Beuleius[34]), cum Bursianus[35]) cautius de dissidiis quibusdam Sicyonios inter et Dipoenum Scyllimque ortis loquatur, magis ut videtur Urlichsii[36]) coniecturae favens. Qui quae ante decennium fere nimis sagaciter exposuit, postea contra Brunnium[37]) defendere studuit. Ille enim nisi Clisthene regnante non potuisse Sicyone eius modi opera suscipi sibi persuasit. Inter turbas autem post Clisthenis mortem exortas Cretenses quoque artifices ut tyranni familiares in exilium pulsos esse. Eas coniecturas non solum nullo certo fundamento niti, sed etiam pugnare cum Plinii verbis: 'simulacra publice locaverant iis Sicyonii' bene monuit Brunnius. Certe Plinius sive Varro sive quisquis haec primus conposuit non Sicyoniorum atque Clisthenis sed Cyri Persarumque rebus utitur ad artificum tempora definienda.

---

31) Videtur marcor potius scribendum?

32) *Ueber die Epochen d. bild. Kunst* p. 142.

33) *Geschichte der griech. Plastik* I p. 154.

34) *Histoire de l'art grec avant Periclès* p. 375.

35) *Griechische Kunst* in Erschii et Gruberi Encyclopaedia p. 416.

36) *Skopas' Leben und Werke* (a. 1863) p. 72 et 219. *Die Anfänge der griechischen Künstlergeschichte* I (a. 1871) p. 31 II (a. 1872) p. 20.

37) *Die Kunst bei Homer* cf. *Abhandll. d. Bayr. Ak.* XI, 3 p. 46. *Zur Chronologie d. ältest. gr. Künstl. Sitzungsberichte* 1871 p. 546. — Liceat hoc loco etiam eam quaestionem adtingere, de qua maxima inter Brunnium et Urlichsium contentio orta, ut quater iam uterque causam egerit. Ego vero Brunnio adsentior, neque tamen omnibus in rebus. Primum igitur unum Rhoecum, eumque Philaei, unum Theodorum, eumque Teleclis filium vel eo evincas, quod nemo antiquorum

Ac ne ita quidem recte Thierschius l. l., Brunnius[38]) videntur Plinii verba intellexisse, ut artifices cum sacerdotibus arctissimo religionis vinculo coniunctos fuisse dicerent, siquidem vere ego mythum repperi fontem fabulae de pulsis primum mox revocatis artificibus. Statuas illas Apollinis, Dianae, Herculis, Minervae, non singula singulorum templorum simulacra fuisse sed unius operis partes, eodem loco, in templo ni fallor sive Apollinis sive Dianae posita, sed ante Plinii tempora interisse, ea Plinii verba significare videntur. Certe Pausanias nihil de iis dicit. Sacra tamen conplura et Dianae memoravit velut Limnaeae 2, 7. 6, Pheraeae 10, 6 et Apollinis unum Lycii 9, 7, alterum Carnei 11,2, tertium item Carnei cum Somno coniuncti 10,2; praeterea commune Apollinis Dianaeque templum unum, quod ab Epopeo dicebatur conditum 11,2, de quo nihil Pausanias nisi simulacris privum dixit, alterum denique in ea ipsa fori parte quae olim arx fuerat 7,7.[39]) Quod quidem a Proeto olim conditum dicebatur, id flammis consumptum erat, sed refectum a Pythocle quodam templum cum simulacro vidit Pausanias, cum permulta tunc antiqua sacra Sicyoniorum desolata iacerent, atque manebant sacra quoque solemnia ad templum illud pertinentia, de quibus haec habes apud Pausaniam:

Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις ἀποκτείναντες Πύθωνα παρεγένοντο ἐς τὴν Αἰγιάλειαν καθαρσίων ἕνεκα, γενομένου δέ σφισι δείματος ἔνθα καὶ νῦν Φόβον ὀνομάζουσι τὸ χωρίον, οἱ μὲν ἐς Κρήτην

(cf. Overbeck *Die antiken Schriftquellen zur Gesch. d. bild. Künste bei d. Griechen* p. 273 sqq.) ita sive Rhoecum sive Theodorum nominavit, ut plures eius nominis artifices novisse videatur, ne Diodorus quidem (et Diogenes Laertius et Athenagoras), qui quidem Theodorum Rhoeci non socium sed filium, Teleclis non filium sed fratrem faciunt atque vel isdem nominibus aliter coniungendis errorem suum produnt. — Opera ab antiquis scriptoribus Theodoro potissimum adscripta unius hominis vires atque ingenium illorum quidem temporum adeo non superare concedendum, ut duobus ea dividere difficilius sit quam tribuere uni. Ceterum platanum vitemque auream, quas maxime placuit posteriori Theodoro tribuere, qui contra Charetis testimonium ulli omnino Theodoro tribuat propter Himerii locum erroris plenum, is vereor ut sanum se criticum praebeat.

Dianae Ephesiae templum ante ol. 46 inchoatum esse nullo testimonio evincitur. Cuius fundamenta quomodo struenda essent, si tricenarius fere Theodorus docuit, haud dubie sexagenarius Croeso operam navare potuit. Neque ut ultra Croesi eum tempora vitam duxisse statuamus, quidquam suadet. Nam etsi de Polycratis gemma anuloque post ingeniosam Benndorfii disputationem (*Zeitschr. für die österr. Gymnas.* 1873 p. 401 s. qq) nemo facile dubitaverit, tamen nihil obstat quominus a patre eam vel adeo ab avo Polycrati obtigisse putemus.

Neque propter Herodoti locum (4,152; omitto enim ut nullius auctoritatis Plinii h. n. 35,152) statuamus oportet perfectum fuisse olymp. 37 Samium Heraeum, cuius architectus primus fuit Rhoecus, de quo scripsit Theodorus. Nam etiamsi conceditur Heraeum ab Herodoto dici aedem, tamen ex eo quod huius aetate donum in ipsa aede collocatum erat, non sequitur illud ab initio eum locum occupasse. An propter Herod. 6,137 Enneacrunum Pelasgorum aetati tribues? Ceterum vereor ut recte olymp. 37 illud donum positum esse statuant. Nam cum per se fabulosa quae bonus Herodotus 4,151 de Theraeorum colonia et de Corobio in Platea insula exposito narravit, tum maxime dubitationem movet, quod cum illis fabulis etiam famosa Colaei navigatio copulata est.

38) *Geschichte der griech. Künstler* I S. 57.

39) Hoc ipsum, non omissum a Curtio *Der Peloponnesos* II p. 489, cur omiserit Bursianus *Geogr. v. Griech.* II. p. 29 nescio.

παρὰ Καρμάνορα ἀπετράποντο, τοὺς δὲ ἀνθρώποος τοὺς ἐν τῇ Αἰγιαλείᾳ νόσος ἐπέλαβεν· καὶ σφᾶς ἐκέλευον οἱ μάντεις Ἀπόλλωνα ἱλάσασθαι καὶ Ἄρτεμιν· οἱ δὲ παῖδας ἑπτὰ καὶ ἴσας παρθένους ἐπὶ τὸν Σύθαν ποταμὸν ἀποστέλλουσιν ἱκετεύοντες· ὑπὸ τούτων πεισθέντας τοὺς θεούς φασιν ἐς τὴν τότε ἀκρόπολιν ἐλθεῖν, eoque loco pergit Suadae sacrum factum. Similia fieri in solemnibus: Apollinem Dianamque per septenos pueros septenasque puellas a Sytha flumine adduci primum in Suadae, inde in Apollinis illud Dianaeque sacrum. Quae quam similia sint illis de Dipoeno et Scyllide a Plinio relatis rursus ita optime puto adparere, ubi summam utriusque fabulae conposuero:

de Apolline et Diana:	de Dipoeno et Scyllide:
Apollo et Diana piaculi causa Sicyonem adeunt, (videntur primum recepti) sed terrore aliquo facto in Cretam se recipiunt.	Dipoenus et Scyllis Sicyonem se contulerant; iniuriam questi in Aetolos abeunt;
τοὺς δὲ ἀνθρώπους νόσος ἔλαβε.	'protinus Sicyonem fames invasit ac sterilitas moerorque dirus'.
a vatibus Sicyonii Apollinem Dianamque placare iubentur.	'remedium petentibus Apollo Pythius respondit, si Dipoenus et Scyllis deorum simulacra perfecissent;
missi ad placanda numina septem pueri totidemque puellae persuadent illis ut redeant.	quod magnis mercedibus obsequiisque inpetratum est.

Concidunt igitur quaecunque viri docti excogitarunt, quo magis fabulam illam ad rerum gestarum similitudinem adducerent, et restant sola deorum simulacra. Ea ad tripodem ab Hercule raptum referenda esse scita fuit O. Muelleri coniectura[40]). Neque nullo eam praesidio munitam dixerim cum Stephanio[41]). Etenim si propter Plinii verba coniuncta simulacra recte statuimus, non possunt fere argumento aliquo vel actione caruisse, qualia a Dipoeni Scyllidisque discipulis tractata novimus Herculem cum Atlante congredientem vel cum Acheloo luctantem[42]). Nam quae in Heraeo Olympiae exstabant deorum dearumque simulacra Dorycleidis, Medontis, aliorum illius aetatis artificum opera[43]), ea neque tempore neque loco prorsus eodem collocata fuisse certum est, ut vel propterea cum Sicyoniorum simulacris conferri nequeant. Dioscuri autem cum coniugibus una et filiis a Dipoeno eiusque

40) *Ueber Dipoinos und Skyllis nach Armen. Quellen, Zeitschr. f. Alterthumswiss.* 1835 p. 881. *Kleine Schr.* II p. 634 (ed. Calvary IV. p. 66.). Minus altera eiusdem coniectura adridet, a Sicyoniis Croeso permissa esse signa, inde in Cyri manus pervenisse.

41) Compte-rendu 1868 p. 34.

42) Cf. Pausaniam 6, 19.

43) Cf. Pausaniam 5, 17.

socio facti[44]) ipso sanguinis vinculo continentur. Ceterum haud scio an eis quae modo disputavi, augeatur aliquantum probabilitas coniecturae Muellerianae. Nonnihil enim similitudinis habet illud de tripode certamen cum eo mytho ad quem Dipoeni Scyllidisque opus referendum esse docui. Eadem fere Sicyoniis cum Apolline et Diana quae Apollini cum Hercule contentionis sive dissidii causa. Verum iratus Apollo cum Hercule sicut cum Sicyoniis illius quodammodo posteris in gratiam redit. Phocenses contra, qui propter victoriam e Thessalis reportatam et Abis et Delphis[45]) Herculem cum Apolline de tripode certantem Corinthiorum artificum opus dedicaverant, Herculem Apollinis sacrum invadentem intellexerunt haud dubie Thessalos.

44) Pausaniam 2, 22.

45) Cf. Herod. 8,27. Pausan. 10,13.

παρὰ Καρμάνορα ἀπετράποντο, τοὺς δὲ ἀνθρώποος τοὺς ἐν τῇ Αἰγιαλείᾳ νόσος ἐπέλαβεν· καὶ σφᾶς ἐκέλευον οἱ μάντεις Ἀπόλλωνα ἱλάσασθαι καὶ Ἄρτεμιν· οἱ δὲ παῖδας ἑπτὰ καὶ ἴσας παρθένους ἐπὶ τὸν Σύθαν ποταμὸν ἀποστέλλουσιν ἱκετεύοντες· ὑπὸ τούτων πεισθέντας τοὺς θεούς φασιν ἐς τὴν τότε ἀκρόπολιν ἐλθεῖν, eoque loco pergit Suadae sacrum factum. Similia fieri in solemnibus: Apollinem Dianamque per septenos pueros septenasque puellas a Sytha flumine adduci primum in Suadae, inde in Apollinis illud Dianaeque sacrum. Quae quam similia sint illis de Dipoeno et Scyllide a Plinio relatis rursus ita optime puto adparere, ubi summam utriusque fabulae conposuero:

de Apolline et Diana:	de Dipoeno et Scyllide:
Apollo et Diana piaculi causa Sicyonem adeunt, (videntur primum recepti) sed terrore aliquo facto in Cretam se recipiunt.	Dipoenus et Scyllis Sicyonem se contulerant; iniuriam questi in Aetolos abeunt;
τοὺς δὲ ἀνθρώπους νόσος ἔλαβε.	'protinus Sicyonem fames invasit ac sterilitas moerorque dirus'.
a vatibus Sicyonii Apollinem Dianamque placare iubentur.	'remedium petentibus Apollo Pythius respondit, si Dipoenus et Scyllis deorum simulacra perfecissent;
missi ad placanda numina septem pueri totidemque puellae persuadent illis ut redeant.	quod magnis mercedibus obsequiisque inpetratum est.

Concidunt igitur quaecunque viri docti excogitarunt, quo magis fabulam illam ad rerum gestarum similitudinem adducerent, et restant sola deorum simulacra. Ea ad tripodem ab Hercule raptum referenda esse scita fuit O. Muelleri coniectura [40]). Neque nullo eam praesidio munitam dixerim cum Stephanio [41]). Etenim si propter Plinii verba coniuncta simulacra recte statuimus, non possunt fere argumento aliquo vel actione caruisse, qualia a Dipoeni Scyllidisque discipulis tractata novimus Herculem cum Atlante congredientem vel cum Acheloo luctantem [42]). Nam quae in Heraeo Olympiae exstabant deorum dearumque simulacra Doryclidis, Medontis, aliorum illius aetatis artificum opera [43]), ea neque tempore neque loco prorsus eodem collocata fuisse certum est, ut vel propterea cum Sicyoniorum simulacris conferri nequeant. Dioscuri autem cum coniugibus una et filiis a Dipoeno eiusque

40) *Ueber Dipoinos und Skyllis nach Armen. Quellen, Zeitschr. f. Alterthumswiss.* 1835 p. 881. *Kleine Schr.* II p. 634 (ed. Calvary IV. p. 66.). Minus altera eiusdem coniectura adridet, a Sicyoniis Croeso permissa esse signa, inde in Cyri manus pervenisse.

41) Compte-rendu 1868 p. 34.

42) Cf. Pausaniam 6, 19.

43) Cf. Pausaniam 5, 17.

socio facti [44]) ipso sanguinis vinculo continentur. Ceterum haud scio an eis quae modo disputavi, augeatur aliquantum probabilitas coniecturae Muellerianae. Nonnihil enim similitudinis habet illud de tripode certamen cum eo mytho ad quem Dipoeni Scyllidisque opus referendum esse docui. Eadem fere Sicyoniis cum Apolline et Diana quae Apollini cum Hercule contentionis sive dissidii causa. Verum iratus Apollo cum Hercule sicut cum Sicyoniis illius quodammodo posteris in gratiam redit. Phocenses contra, qui propter victoriam e Thessalis reportatam et Abis et Delphis [45]) Herculem cum Apolline de tripode certantem Corinthiorum artificum opus dedicaverant, Herculem Apollinis sacrum invadentem intellexerunt haud dubie Thessalos.

44) Pausaniam 2, 22.

45) Cf. Herod. 8,27. Pausan. 10,13.